

LA CRÍTICA HA DIT

(Ma. Aurèlia Capmany)

* **Un lloc entre els morts** (1967)

Els personatges d'**Un lloc entre els morts** existeixen, doncs, en funció de l'existència (o el record) de Jeroni Campdepadrós: fins i tot quan és mort, l'obsessió dels personatges consistirà a mantenir la seva memòria, o a destruir-la. Es així com Jeroni Campdepadrós va entrant a poc a poc en el món del mite i com va adquirint entitat de mite. Mantenir aquesta entitat és condició de les grans novel·les. (...)

Per tot això, el lector d'**Un lloc entre els morts** no s'ha de deixar entabanar, ha de pactar amb la ironia del pròleg de l'autora. I així, pàgina rera pàgina, anirà assistint a l'apassionant, irreprotxable construcció d'un mite literari que cal comptar entre els més importants de la literatura catalana de tots els temps.

Terenci Moix (AVUI, 16-III-1980)

* **Mala memòria** (1987)

Més enllà d'altres consideracions, **Mala memòria** m'ha semblat un retrat ajustadíssim del personatge i del seu tarannà apassionat, tumultuós, polivalent i lúcid. Un volum de memòries atípic, àgil i plaent, sobretot. També divertit, però amb la llampada d'un espetec esborronador, com l'experiència que s'explica en el capítol "Amazona, però esquerrana". Vet aquí la grandesa de la ironia que, quan recau sobre un mateix, es converteix en el tret més refinat de la intel·ligència. En aquests cas són alligadores les reflexions sobre l'assot mutilador d'una greu malaltia i la capacitat de contemplar-la serenament i amb la distància d'un to burleta.

Isidor Cònsul ("SERRA D'OR", XII- 1987)

* Maria Aurèlia Capmany, un bosc per a viure-hi

Cal reconèixer que endinsar-se en la producció literària de la Capmany no és tasca fàcil. Jo la compararia a un bosc mediterrani de mitja muntanya, amb la seva profusió d'espècies, amb el desordre que una naturalesa poc domesticada ha consolidat secularment. (...) En el bosc mediterrani d'alçada mitjana -posem uns 600 metres- hi trobem alzines i roures, pins roigs, arboços, aladerns, blades, càdec, servers, avellaners, arços, boixos, ginebres (...) Quan està abandonat de la mà de l'home, que és gairebé sempre, els esbarzers, les argelagues i les vidalbes en dificulten l'accés fins a fer-lo intransitable sense un bon podall i moltes ganes de suar. Però des de fora, només a vol d'ocell som capaços de copsar-ne tota la varietat i els detalls. I aquí, conclòs el símil botànic, hi ha la principal dificultat en l'anàlisi d'una producció literària tan vasta, dilatada en el temps, evolutiva i carregada de referents com ho és la nostra autora. (...)

Per als seus amics, i sobretot per als seus autors, l'obra de Maria Aurèlia

Capmany continua "in progress" i encara ha d'afegir noves peces al trencaclosques que he intentat descriure. Només m'agradaria instigar al lector a passejar amb repòs i bon humor per les tresqueres sorprenents d'aquest entranyable bosc mediterrani.

Guillem-Jordi Graells ("SERRA D'OR"-III-1990)

LA CRITICA HA DIT

(Montserrat Roig)

La obra narrativa de Montserrat Roig tiene dos ciclos. Los años 80 son la frontera de esta partición. El primer signo está bajo el signo de la crónica. No es extraña la temporalidad que reflejan los títulos -"adéu", "temps", "hora"- . Partiendo de un primer libro de narraciones, **Molta roba i poc sabó** (1971), considerado como un inicio temático, los otros tres, recogen el valor temporal en el enunciado: **Ramona adéu**, **El temps de les cireres** y **La hora violeta**.

La hora violeta constituye una confesión interior de la autora, la carga autobiográfica liberada es enorme. Así el triple personaje -Norma, Agnès, Natàlia- es la propia autora desdoblada en tres cuerpos y tres experiencias vitales. Vacío y cerrado ese camino, los 80 contituyen dos propuestas de apertura, una nueva búsqueda y un balance final. (...) En los tres, la alusión musical -"òpera", "melodiosa", "cant"- se incorpora a los títulos (...) **L'òpera quotidiana**, **La veu melodiosa** y **El cant de la joventut** responden a nuevos proyectos para su narrativa.

Alex Broch (LA VANGUARDIA, 11-XI-1991)

* **L'òpera quotidiana** (1983)

La darrera novel.la de Montserrat Roig, **L'òpera quotidiana** exigeix, més que d'altres obres seves, potser, l'atenció molt segura del lector, perquè la tècnica narrativa hi és estudiada i treballada i, en canvi, el llenguatge narratiu es presenta directe, arrencat del parlar, sense ésser trivial, amb ascendències marcades que encara ajuden a encaminar la lectura: el diàleg d'un Josep Pla, mera convenció descriptiva, o el monòleg narratiu de la mena de Mercè Rodoreda, amb el seu humor esgarrinxadís i la minuciosa observació de les coses i sentiments, però ara fins i tot sense tanta voluntat de poesia.

Joan Triadú (AVUI, 6-II-1983)

Montserrat Roig és sensible a les històries petites de la gent. I aplica aquesta sensibilitat a la menuda als seus personatges: als d'un serial

esplèndid com és **L'òpera quotidiana**, o al personatge màgic, Espardenya, de **La veu melodiosa**. I també l'aplica a les transformacions crítiques de la militància, com a **L'hora violeta**, o si es tracta de compadir el guia de **L'agulla daurada**. Creieu-la, tot i que dóna, quan no fa escarafalls i quan no exerceix de "mujer fatal". Es una escriptora de veritat.

Ignasi Riera (DIARI DE BARCELONA, 18-XII-1988)